

סיוטת חוק הבטחת הכנסה (תיקון - מענק חימום אחיד)(תיקון מס'..) התשע"ח-2017 -

אישור החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מחליטים :

- א. לאשר את החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מספר חק/2639 מיום 12.11.2017, המצ"ב.
- ב. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ג. בהתאם לסעיף 88(ב) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

1. סעיף 14ב' לחוק הבטחת הכנסה התשמ"א – 1980 (להלן – **החוק**),¹ הוסף לחוק במסגרת תיקון 23.²
 2. הסעיף קובע כי מי שהגיע לגיל פרישה, והיה זכאי לגמלה בעד חודשים אוקטובר עד דצמבר יהיה זכאי למענק חימום בשיעור 6.4% מהסכום הבסיסי (נכון להיום 553 ₪), אם התגורר ב"אזור קר" כפי שנקבע על ידי שר הרווחה והשירותים החברתיים (להלן – **השר**). תכליתו של המענק היא להקל בתשלומי החשמל בעונת החורף שבמהלכה יש צריכה מוגברת של חשמל.
 3. בטרם נכנס תיקון 23 לחוק לתוקף, שולמו מענקי חימום לקשישים שמתגוררים באזורים בהם הטמפרטורה נמוכה, **על ידי משרד הרווחה**. מאחר ולא היה מיצוי מלא של הזכות למענק בידי כל הזכאים לו, עוגנה הזכאות במסגרת חוק הבטחת הכנסה, לפי אותם כללים.
 4. בשנים האחרונות התעורר הצורך במתן המענק באופן אחיד לכלל אוכלוסיית מקבלי גמלת הבטחת הכנסה בגיל הפרישה, וזאת בשל עלויות תשלומי החשמל המשמעותיים בכל חלקי הארץ, והצורך בחימום בחודשי החורף ולא דווקא באזורים שמסווגים כקרים.
 5. טיוטת החוק אושרה בוועדת השרים ביום 12.11.17, אך האישור ניתן שלא על דעת הממשלה, ובאופן שמחייב המתנה ומתן אפשרות להגשת ערר למי משרי הממשלה הרלוונטיים. בהעדר מחלוקת, ונוכח הצורך לסייע בתשלום חשבון החשמל כבר בחורף הנוכחי, מוצע עתה לאשר את טיוטת החוק בממשלה, ולהניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת בלא להמתין את השבועיים הקבועים בתקנון עבודת הממשלה. לשם כך מתבקשת הממשלה לאשר את הצעת החוק.
- כמו כן, מוצע לפנות ליו"ר הוועדה לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את ועדת הכנסת, כדי שתחליט על פטור מחובת הנחת הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, לפי סעיף 81 לתקנון הכנסת וכן לפני הדיון בקריאה השנייה, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

משמעה של ההחלטה הנוכחית הינה – הקדמת תשלום שסוכם עליו, בימים ספורים, ומבחינה זו אין לה עלות כשלעצמה. העלות הכוללת של התיקון המוצע היא 111 מיליוני ₪ בשנה מתקציב המדינה.

תקציב

לא רלוונטי

¹ ס"ח התשמ"א, בעמ' 30.

² ס"ח התשס"ה, בעמ' 346.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

התיקון יבוצע בידי עובדי המוסד לביטוח לאומי במצבת הקיימת, משכך, ההשפעה על ההיבטים האמורים - זניחה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי מצורפת להצעת ההחלטה.

סיווגים

סיווג ראשי: 003תהליך ; ; 07חקיקה ממשלתית

תחום פעולה עיקרי: ; 02חברה וכלכלה

מוגש על ידי שר העבודה, הרווחה והשירותים
החברתיים

כ"ו בחשון התשע"ח
15 בנובמבר 2017

חוות דעתו של היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

סעיף 39 לתקנון עבודת הממשלה קובע כי כל שר רשאי לערור בכתב על החלטה של ועדת שרים, למעט החלטה שנתקבלה על דעת הממשלה, **תוך שבועיים מיום שהופצה**.

סעיף 41 לתקנון עבודת הממשלה קובע כי הממשלה רשאית בכל עת למסור נושא פלוני להחלטת ועדת שרים "על דעת הממשלה" וכי אין להגיש ערר על החלטת ועדת שרים שהתקבלה "על דעת הממשלה".

על מנת לאפשר הנחת הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון – מענק חימום אחיד)(תיקון מס' ..) התשע"ח-2017, על שולחן הכנסת מבלי להמתין שבועיים כנדרש בסעיף 39, **ולאור החשיבות בתיקון החוק במהירות על מנת שיאושר כבר לעונת החורף הקרובה, מתבקשת הממשלה להעביר את הדיון בטיוטת החוק לוועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק על דעת הממשלה, כדי לאפשר הנחתה על שולחן הכנסת בתכופ לאחר מכן.**

סעיף 81 לתקנון הכנסת קובע כי הדיון בהצעת החוק לא ייערך אלא לאחר שהצעת החוק הייתה מונחת על שולחן הכנסת לפחות יומיים. הסעיף מתיר קיצור התקופה האמורה, באישור ועדת הכנסת.

כמו כן, קובע סעיף 88 לתקנון הכנסת כי **הקריאה השנייה תיערך רק למחרת ההנחה על שולחן הכנסת**, אלא אם החליטה ועדת הכנסת אחרת.

מכאן, שהדיון בהצעת חוק ממשלתית בקריאה הראשונה בכנסת לא ייערך אלא לאחר שהצעת החוק הייתה מונחת על שולחן הכנסת לפחות יומיים והדיון בהצעת החוק בקריאה השנייה בכנסת לא ייערך אלא למחרת ההנחה.

על מנת לאפשר דיון בהצעת החוק מבלי להמתין את התקופות הנדרשות בסעיפים שצוטטו לעיל, מוצע לפנות לוועדת הכנסת בבקשה להקדים את הדיון בהצעת החוק.

ככל שהצעת החוק תתקבל בקריאה ראשונה, מוצע לפנות ליושב ראש הוועדה, בבקשה שייכנס את ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת כדי שתכין את הצעת החוק לקריאה השנייה והשלישית ללא דיווח.

סיכומי של דבר - עניינה של ההצעה הוא אך ורק בזירה הליך החקיקה של הצעת החוק שבנדון, לאחר שכבר אושרה בוועדת השרים לחקיקה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לא רלוונטי.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם: לא נמסרה עמדה

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה: עו"ד רינת, ויגלר, היועצת המשפטית של משרד הרווחה, סמכה ידיה על ההצעה.

עמוס א. רוזנצוויג, עו"ד
היועץ
המוסד לביטוח לאומי

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/2639 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 12.11.2017 .

חק/2639. טיוטת חוק הבטחת הכנסה (תיקון- מענק חימום אחיד) (תיקון מס'),
התשע"ח-2017

מ ח ל י ט י ם, לאשר את טיוטת חוק הבטחת הכנסה (תיקון - מענק
חימום אחיד) (תיקון מס'), התשע"ח-2017, המצורפת (דפים 23 – 24),
בכפוף לכך שתחולת החוק תהיה החל מחורף 2017, כאשר התשלום לשנת
2017 יהיה בשנת 2018

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע:

טיוטת חוק הבטחת הכנסה (תיקון-מענק חימום אחיד)(תיקון מס'...), התשע"ח-2017

ב. עיקרי החוק המוצע והצורך בהם:

מוצע לתקן את הוראות סעיף 14 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א – 1980, ולקבוע בו כי הזכאות למענק חימום תינתן לכלל זכאי הבטחת הכנסה בגיל הפרישה ואילך.

ג. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

בהתאם להוראות סעיף 14 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א – 1980 זכאי מקבל הבטחת הכנסה שהגיע לגיל פרישה, למענק שנתי חד פעמי [להלן – "מענק חימום"], בשיעור של 6.4% מהסכום הבסיסי (ששיעורו נכון להיום עומד על סך של 553 ₪). תכליתו של המענק היא להקל בתשלומי החשמל בעונת החורף שבמהלכה יש צריכה מוגברת של חשמל.

ברם, המענק האמור אינו משולם לכלל אוכלוסיית הזכאים לגמלת הבטחת הכנסה אלא רק לאלה הגרים ב"איזורים קרים" כפי שקבע שר הרווחה בצו.

בשנים האחרונות עלה הצורך במתן המענק באופן אחיד לכלל אוכלוסיית מקבלי גמלת הבטחת הכנסה בגיל הפרישה, וזאת בשל עלויות תשלומי החשמל המשמעותיים בכל חלקי הארץ, ולא דווקא באזורים שמסווגים קרים.

ועל כן מוצע לתקן את החוק, כך שייקבע בו כי מענק החימום יינתן לכלל הזכאים לגמלת הבטחת הכנסה בגיל פרישה.

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:

העלות הכוללת של התיקון המוצע היא 111 מיליוני ₪ בשנה מתקציב המדינה.

ה. השפעת החוק המוצע על ההיבט המינהלי של המוסד:

אין השפעה על תקני המשרד.

ו. עמדת משרדי הממשלה השונים לתזכיר החוק:

המשנה ליועמ"ש סמך ידו על התיקון

ז. להלן נוסח החוק המוצע:

תזכיר חוק הבטחת הכנסה (תיקון – מענק חימום אחיד)(תיקון מס'...), התשע"ח - 2017

1. תיקון סעיף 14 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א – 1980,¹ הסיפא המתחילה במילים "אם הבטחת הכנסה מתקיימים בו שניים אלה" ומסתיימת במילים "אזור שקבע השר בצו" ימחק, ובמקומן יבוא: "אם בחודש הזכאות מתקיים בו האמור בסעיף 2(א)(4).
2. תחילה ותחולה של חוק זה ב..... התשע"ז (....., 2017), והוא יחול על גמלה המשתלמת בעד יום התחילה ואילך.

דברי הסבר

בהתאם להוראות סעיף 14 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א – 1980 זכאי מקבל הבטחת הכנסה שהגיע לגיל פרישה, למענק שנתי חד פעמי [להלן – "מענק חימום"], בשיעור של 6.4% מהסכום הבסיסי (ששיעורו נכון להיום עומד על סך של 553 ₪). תכליתו של המענק היא להקל בתשלומי החשמל בעונת החורף שבמהלכה יש צריכה מוגברת של חשמל.

ברם, המענק האמור אינו משולם לכלל אוכלוסיית הזכאים לגמלת הבטחת הכנסה אלא רק לאלה הגרים ב"אזורים קרים" כפי שקבע שר הרווחה בצו.

בשנים האחרונות עלה הצורך במתן המענק באופן אחיד לכלל אוכלוסיית מקבלי גמלת הבטחת הכנסה בגיל הפרישה, וזאת בשל עלויות תשלומי החשמל המשמעותיים בכל חלקי הארץ, ולאו דווקא באזורים שמסווגים קרים.

לפיכך מוצע לתקן את סעיף 14 לחוק הבטחת הכנסה כך שיימחק התנאי הקובע כי הזכאות למענק היא רק למי שמתגורר באזור קר. באופן זה, יחול החוק על כלל מקבלי גמלת הבטחת הכנסה בגיל הפרישה, ובנוסף גם על קבוצות הנהנות מהטבות נלוות בדומה לזכאי גמלת הבטחת הכנסה, לרבות -

- א. "אזרחים ותיקים שמקבלים קצבת זקנה לנכה" כאמור בתקנה 1 לתקנות האזרחים הוותיקים (הטבות לאזרח ותיק שמקבל קצבת זקנה לנכה), התשע"ב-2011.
- ב. מי שזכאי להטבות נלוות כאמור בסעיף 13(ה)(1)(ב) לחוק הטבות לניצולי שואה (תיקון מס' 5), התשע"ד – 2014.
- ג. זכאי להטבות נלוות כאמור בסעיף 14 לחוק נכי המלחמה בנאצים, תשי"ד – 1954.
- ד. זכאי להטבות נלוות כאמור בסעיף 14 לחוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957².
- ה. זכאי להטבות מכוח סעיף 105(ב) או (ג) לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016.

יוסף כי לאור התיקון המוצע, יתייתר הצורך בצו הבטחת הכנסה (אזורים קרים), התשס"ה – 2004.

מוגש על ידי שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

כ"ח בתשרי התשע"ח
18 באוקטובר 2017

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 31.

² ס"ח התשי"ז, עמ' 153.